

„Beszéd az Alán párhuzamok című kiállításon”

Budapest, 2012. szeptember 10.

Daban horz!

Tisztelt Hölgyeim és Uraim! Kedves Barátaim!

Ez a köszöntés jász és oszét nyelven nagyjából annyit tesz: jó napot! 1422-ben valaki – egy oklevél hátát használva erre a nemes célra! – sebtében szószedetet írt össze, hogy a nyelvet megismerve közelebb kerüljön egy nemzethez, amely akkor már jó kétszáz esztendeje osztotta meg életét a magyarsággal ezen a földdarabon.

Ez a történet megmutatja, hogy amikor a rokoni szálak felvételéről gondolkodunk, az idő kútjának hatalmas mélységeibe készülünk leszállni. Felemlegetni azokat az írásbeliség határán mozgó időket, amikor a nagy pusztán időről időre megforduló széljárás hatalmas vihara a Kárpát-medencébe röpítette őseinket.

A magyarok és a jászok élete összenőtt. Együtt küzdöttük végig az elmúlt jó 8 évszázad megannyi harcát a megmaradásért és a szabadságért. Együtt éltük meg a béke idejét is: a harcok

múltával együtt építettük fel újra meg újra ezt az országot.
Rokonaik mindannyiunk rokonai.

Tisztelt Hölgyeim és Uraim!

Engedjék meg, hogy egy pillanatra visszatérjek az oklevélre jegyzetelő derék szerzetes történetére. Bizonyosan nem gondolta, hogy ezek a jegyzetek egyszer majd ilyen fontos bizonyítékul szolgálnak egy nép hovatartozására. Sohasem tudhatjuk, hogy egy-egy tettünk, egy-egy megosztott gondolatunk, egy-egy papírra vetett szó mire lesz jó. Milyen erőskapcsokat lesz képes életre hívni. Igaz ez a mai találkozásunkra is.

A művészet mindig emberségünkről beszél. Feladról és küldetésről, szerelemről és szeretetről, jóról és rosszról, hiányról és vágyról, összetartozásról és közösségről, távolságról és közelségről. Egyszóval: életről és halálról.

A művészet, az alkotás hatalmas titok. Vajon hogyan alkotjuk meg a gondolatot, ami magában a műben testet ölt. Mi alkotjuk meg kemény munkával vagy ránk talál? Egyszerűen csak hozzánk tartozik, mint maga a munka, amellyel elkészül?

A művészet, az alkotás nincs meg találkozás nélkül. A befogadó emberrel történő találkozás nélkül, aki figyelmes lélekkel közeledik a műhöz, és gondolataival befejezi az alkotás folyamatát. Vagy az alkotó fejezi be benne? Akármint is van nagyszerű pillanat ez. Ezért aztán hatalmas dolog, igazi ünnep egy-egy kiállítás megnyitó.

Tisztelt Hölgyeim és Uraim!

Új emberekkel ismerkedni, új művészekkel ismerkedni, új kultúrával, új nyelvekkel ismerkedni mindig olyan, mint egy új kontinenst fedezni fel. Az első, ami a mai kiállításon szembeszökő az ennek a kontinensnek a nagysága és ereje.

Magyarország megújításának napjait éljük. Számunkra elengedhetetlenül fontos, hogy felfedezzük múltunkat, s vele rokonainkat, ezzel egyszersmind új barátokra, új kapcsolatokra tegyünk szert. Tesszük mindezt illő nyitottsággal, az ügy iránt érzett alázattal és elkötelezettséggel. Erősen hiszem, hogy ez a mai kiállítás, „Az alán párhuzamok” egy jelentős lépés ebbe az irányba.

Tisztelt Hölgyeim és Uraim!

Azt szokták mondani, hogy a párhuzamosok a végtelenben találkoznak. A történelem geometriája – ha szabad így mondanom – egy kicsit más. A nagy pusztán végbement hatalmas viharok elszakíthattak minket egymástól, de most újra megtalálhatjuk, felfedezhetjük egymást.

Ez a mai találkozásunk azt jelenti: újra megtettük az első lépéseket egymás felé. Köszönjük mindenkinek, hogy ezért a nagyszerű ügyért dolgozott és dolgozik.

Azt kívánom Mindannyiunknak, fedezzük fel egymást. Fedezzük fel a múltat, a jelenben a közös élet, az együttműködés lehetőségeit – legyen szó munkáról vagy kultúráról –, hogy a jövőnk ismét közös lehessen.